OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V ŽIARI NAD HRONOM

oddelenie požiarnej prevencie

SNP 127, 965 01 Žiar nad Hronom

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Žiar nad Hronom
- / -	ORHZ-ZH1-2026/000325-002	npor. Ing. Beňová/ +421/961 646 564	31.03.2026

Vec
Opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi v roku 2026 - usmernenie

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom vydáva pre lesnícke subjekty, užívateľov a vlastníkov lesných pozemkov na rok 2026 „Opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi v roku 2026“ s dôrazom na zabezpečovanie a realizáciu preventívnych opatrení zameraných na ochranu lesov pred požiarmi.

Na účely prechádzania vzniku požiaru lesa je vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa podľa § 6b ods. 1 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov povinný

- budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnísk,
- spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
- zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru hliadkovaciu činnosť,
- spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou.

Na účinné zdolávanie požiaru lesa je vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa podľa § 6b ods. 2 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov povinný

- zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
- zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5 kg,
- udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,

- vytvárať rozčleňovacie pásy a prieseky v lese.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa

a) na účely predchádzania vzniku požiarov

1. vypracovať, viesť a udržiavať v súlade so skutočným stavom dokumentáciu ochrany pred požiarmi podľa § 4 písm. f) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, najmä:
   - dokumentáciu ochrany pred požiarmi podľa § 24 vyhl. MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“),
   - mapové podklady s aktuálnymi potrebnými údajmi podľa § 10 ods. 1 písm. a) a písm. b) vyhlášky,
   - opatrenia pre spaľovanie zbytkov po ťažbe najmenej v rozsahu podľa § 7 a § 10 ods. 4. písm. c) vyhlášky,
2. vykonať opatrenia v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov podľa § 10 vyhlášky.

Verejne prístupnými miestami v prírode, ktoré sú najviac ohrozené na vznik požiaru sú najmä:

a) les a ochranné pásmo lesa (okolie lesa 50 m od hranice lesného pozemku),
b) súvislá rastlinná pokrývka vo voľnej prírode umožňujúca vznik a šírenie požiaru (suché trávnaté plochy, porasty, strniská a pod.),
c) poľnohospodárske obrábané plochy, na ktorých sú pestované kultúry, ktoré sú v stave možného vznietenia, najmä dozrievajúce obilniny a ich okolie do vzdialenosti 50 m,
d) lesoparky, parky, verejné záhrady, zoologické záhrady, rekreačné oblasti.

Právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru majú zakázané v zmysle § 8 písm. c) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve v území, pre ktoré je vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Fyzické osoby sú povinné v zmysle § 14 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je obdobie, ktoré vyhlási okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru pre celé územie okresu alebo časť územia okresu. Dôvodom na vyhlásenie času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je najmä

- suché a teplé počasie trvajúce najmenej päť po sebe nasledujúcich dní alebo
- zvýšený výskyt požiarov lesa alebo trávnatých porastov v priebehu troch po sebe nasledujúcich dní, alebo
- ak požiarne nebezpečenstvo v lesoch na príslušnom území dosiahlo aspoň stupeň vysoké požiarne nebezpečenstvo v lesoch podľa stanovenia stupňa požiarneho nebezpečenstva v lesoch Slovenským hydrometeorologickým ústavom.

Vyhlásenie času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa odvolá, ak zaniknú dôvody, pre ktoré bolo vyhlásené.

Vlastníci, správcovia alebo obhospodarovatelia lesa sú v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru v zmysle § 6b ods. 1 písm. c.) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov povinní zabezpečovať v lesoch, pre ktorých územie je vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru hliadkovaciu činnosť.

V súlade s § 10 ods. 2 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesa vykonáva hliadkovaciu činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru najmä v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým požiarnym monitoringom, alebo iným vhodným spôsobom.

V súvislosti s ochranou prírodného prostredia odporúčame dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti.

Zásady protipožiarnej bezpečnosti na verejne prístupných miestach v prírode, ktoré sú najviac ohrozené vznikom požiaru, ktorých dodržiavanie je obzvlášť dôležité v čase vyhláseného zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sú najmä:

a) nespaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve,
b) nezakladať oheň mimo oficiálnych ohnísk zabezpečených proti rozšíreniu požiaru,
c) nefajčiť; v lesoparkoch, parkoch, verejných záhradách, zoologických záhradách, rekreačných oblastiach nefajčiť mimo vyhradených fajčiarskych miest s nehorľavými popolníkmi,
d) neodhadzovať na zem rozžeravené a tlejúce predmety (napr. nedopalky cigariet),
e) nepoužívať pyrotechnické výrobky a ohňostroje,
f) nepoužívať iné zdroje zapálenia (napr. balóniky šťastia, lampióny, pochodne),
g) zabrániť dotyku horúcich častí motorových kosačiek, krovinorezov, vyžínačov, motorových píl s ľahko horľavými materiálmi, napr. suchou trávou, slamou, strniskom, listami, rozliatym palivom a pod.
h) nezastavovať a neodstavovať motorové vozidlá na miestach, kde by sa spodná časť vozidla mohla dostať do styku s ľahko horľavými materiálmi, napr. suchou trávou, slamou, strniskom, listami, rozliatym palivom a pod.,
i) nejazdiť motorovými vozidlami po poľných a lesných cestách na ktoré je umožnený vstup (okrem motorových vozidiel, vlastníkov nehnuteľností umiestnených na lesných pozemkoch, okrem motorových vozidiel, ktoré sú určené k pracovnej a hospodárskej činnosti v lesoch a na poliach a pod.),
j) nespotrebovávať vodu z prírodných zdrojov vody pre hasenie požiarov pre iné účely,
k) dôsledne dodržiavať opatrenia na ochranu pred požiarmi pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru (okrem vyššie uvedených činností, ktorých vykonávanie v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru neodporúčame).

Odporúčajúce ustanovenia:

- využívať pri pozemnom monitoringu spoluprácu s profesionálnymi a dobrovoľnými ochrancami prírody, záujmovými združeniami občanov a vlastníkmi objektov nachádzajúcich sa v daných lokalitách,
- využívať a v rámci možností budovať pozorovacie veže a v členitých terénoch vykonávať hliadkovanie najmä po hrebeňových zónach horstiev, vylepšiť lesný monitorovací systém s potrebným dôrazom na inštaláciu pevných alebo mobilných monitorovacích zariadení a nákup komunikačných prístrojov,
- vytvárať a udržiavať v lokalitách najviac ohrozených možnosťou vzniku požiaru ochranné protipožiarne rozčleňovacie pásy v šírke spravidla 5m až 15m, ktoré rozčleňujú lesný porast

na plochy cca 600 ha až 800 ha, rozčleňovacie protipožiarne prieseky široké 4m až 10m a izolačné pruhy popri železničných tratiach a verejných cestných komunikáciách a výsadbu porastových plášťov z drevín odolnejších proti ohňu, zamedzujúce rýchlemu šíreniu požiaru a umožňujúce jeho bezpečnejšiu lokalizáciu a likvidáciu; konkrétnu realizáciu tejto úlohy zabezpečujú podmienok v spolupráci s orgánmi štátnej správy na úseku lesného hospodárstva a zaznamenávať ich v lesných hospodárskych plánoch,

- vytvárať a udržiavať v blízkosti lesných porastov na pozemkoch susediacich s lesným porastom izolačné pruhy, ktoré budú udržiavané a zbavené zvyškov suchých trávnatých porastov, ktoré sú najčastejším zdrojom vzniku požiarov v lesoch pri vypaľovaní týchto porastov, zabezpečiť realizáciu tejto úlohy v spolupráci s vlastníkom susediaceho pozemku,
- v prípade potreby požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o obmedzenie alebo zakázanie vstupu verejnosti do lesa na dobu nevyhnutne potrebnú, a to najmä v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

b) na účely zdolávania požiarov

1. zabezpečiť zriadenie a vybavenie potrebného počtu ohlasovní požiarov v zmysle § 5 písm. f) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov v súlade s § 15 vyhlášky, ktoré musia byť vybavené vhodnými spojovacími prostriedkami a ďalšími technickými zariadeniami na príjem hlásení o vzniku požiaru, ako aj na prenos správ súvisiacich s privolaním a poskytnutím pomoci a vyhlásením poplachu,
2. umiestniť na určených miestach potrebné množstvo protipožiarneho náradia v závislosti od plochy lesných porastov v súlade s § 10 ods. 3 vyhlášky, ako aj ďalšie prostriedky na lokalizáciu a likvidáciu požiarov (požiarne vesty s požiarnymi vakmi a pod.),
3. udržiavať existujúce prejazdové cesty, zvážnice a zdroje vody v stave, ktorý umožňuje bezproblémový príjazd hasičských jednotiek a ich využitie na účinný zásah podľa § 10 ods. 6 vyhlášky.

Odporúčajúce ustanovenia:

- zahusťovať v rámci možností sieť vodných zdrojov budovaním nových, vhodných na účely hasenia požiarov, najmä v exponovaných lokalitách,
- vytvoriť technické a ekonomické podmienky pre možnosť leteckého hasenia požiarov v nedostupných lokalitách, a to najmä na veľkoplošne chránených oblastiach,
- vybaviť členov hliadok pohybujúcich sa v lesných porastoch rádiofónnou technikou alebo mobilnými telefónmi; v prípade nemožnosti využitia tejto techniky použiť ako náhradnú možnosť včasného ohlásenia vzniku požiaru motorové vozidlo (motocykel),
- zabezpečiť vyškolenie vysokošpecializovaného personálu so zamestnancov právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov vlastniacich lesné pozemky v oblastiach s vysokým rizikom vzniku požiarov (kategória A) na zdolávanie požiarov v lesoch s príslušnou hasebnou technikou.

V súvislosti s vyhláseným časom zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru pripomíname aj všeobecné opatrenia ochrany pred požiarmi, ktoré sa netýkajú len času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru upozorňuje právnické osoby, fyzické osoby-podnikateľov, aby dôsledne dodržiavali ich povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi v zmysle § 4, 5 a 8 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a to najmä:

- dodržiavali zákaz vypaľovania porastov bylín, kríkov, stromov,
- dodržiavali zákaz zakladania ohňa v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k vzniku požiaru,
- plnili opatrenia na úseku ochrany pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.

Za porušenie povinností na úseku ochrany pred požiarmi môže byť právnickej osobe alebo fyzickej osobe-podnikateľovi v zmysle § 59 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov Okresným riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru uložená pokuta.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru upozorňuje fyzické osoby, aby dôsledne dodržiavali ich povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi podľa § 14 zákona č. 314/2001 Z. z. a to najmä:

- dodržiavali zákaz fajčenia alebo používania otvoreného plameňa na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- dodržiavali zákaz vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov,
- dodržiavali zákaz zakladania ohňa v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- dodržiavali zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Za porušenie povinností na úseku ochrany pred požiarmi môže byť fyzickej osobe v zmysle § 61 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov Okresným riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru uložené pokarhanie alebo pokuta.

Odporúčanie pre obce

a) oznámiť vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru prostredníctvom vhodných komunikačných prostriedkov (obecný rozhlas, úradná tabuľa obce, webová stránka obce) a oboznámiť tak právnické osoby, fyzické osoby-podnikateľov a fyzické osoby s obsahom tohto dokumentu,

b) zabezpečiť vykonávanie kontroly dodržiavania stanovených opatrení v katastrálnom území obce pre celé obdobie trvania času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov a to prostredníctvom kontrolnej skupiny obce alebo prostredníctvom dobrovoľného hasičského zboru obce, či protipožiarnej hliadky obce. V prípade ak je počas tejto kontroly zistené porušenie nižšie uvedených povinností právnických osôb, fyzických osôb podnikateľov a fyzických osôb na úseku ochrany pred požiarmi, túto skutočnosť bezodkladne oznámiť na tiesňovú linku „150“.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru upozorňuje, že spaľovať biologicky rozložiteľný odpad a komunálny odpad na voľnom priestranstve alebo vo vykurovacích zariadeniach je pre právnické osoby ako aj fyzické osoby po celý rok zakázané v zmysle osobitných predpisov - napr. zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, všeobecne záväzné nariadenia obcí a pod.

plk. Ing. Ivan Pružina
riaditeľ

Telefón
+421/961 646 564
+421/45/6780 564

E-mail
vladimira.benova@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866